

Drs. W.J. Deetman

Den Haag, 7 mei 2010.

Aan de Nederlandse Bisschoppenconferentie
Aan de Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR)

**Betreft: voorstel tot instelling van een
onafhankelijke onderzoekscommissie**

Zeer geachte leden van de Nederlandse Bisschoppenconferentie,
Zeer geachte leden van het bestuur van de Konferentie Nederlandse Religieuzen,

Op 9 maart 2010 hebt u gezamenlijk en unaniem besloten tot een onafhankelijk onderzoek naar seksueel misbruik van minderjarigen binnen de R.K. Kerkprovincie in Nederland (hierna: R.K. Kerkprovincie). Voorts is besloten de formulering van de onderzoeksvragen met een onderbouwing daarvan eveneens onafhankelijk te doen plaats vinden. Mij is verzocht die vragen te formuleren in overleg met deskundigen. Het voorstel daartoe treft u bijgaand aan. Op basis hiervan zal de in te stellen onderzoekscommissie haar onderzoeksagenda dienen vast te stellen en uit te voeren.

De kennis van de feiten en omstandigheden is bovenal van belang omdat uit onderzoek en ervaring is gebleken dat slachtoffers van misbruik het belangrijk vinden dat er onafhankelijk en wetenschappelijk naar de problemen gekeken wordt. Het zorgvuldig formuleren van de goede wetenschappelijke onderzoeksvragen heeft de nodige tijd gekost.

Ik ben mij er van bewust dat deze aanpak het risico loopt om door de slachtoffers als een technocratisch en emotioneel proces te worden ervaren. Omwille van een spoedige hulpverlening heb ik in het nu gepresenteerde advies apart een onderdeel over hulp aan de slachtoffers opgenomen. Deze hulp kan niet wachten op de uitkomst van het onderzoek. Daarom heb ik het onderdeel over hulp aan de slachtoffers in het begin van het onderzoekstraject gepland.

Ik besef terdege dat het in het onderhavige onderzoek niet alleen gaat om een zwarte bladzijde uit de recente geschiedenis van de R.K. Kerkprovincie, maar ook om één die nagenoeg onbeschreven is. Daarom stonden mij tijdens de werkzaamheden steeds twee doelstellingen voor ogen: waarheidsvinding en zorg voor de slachtoffers.

In het bij dit schrijven gevoegde voorstel komen naast de zorg om de slachtoffers de

volgende onderwerpen aan de orde:

- een precisering van het onderwerp, het doel en het domein van onderzoek;
- de onderzoeksvragen;
- de vaststelling van de onderzoeksvelden;
- een globale duiding van de methode van onderzoek;
- de tijdslijn;
- de zorg om de slachtoffers;
- de aanbevelingen ter voorkoming van seksueel misbruik;
- de samenstelling van de onderzoekscommissie.

Op uw aangeven is daaraan later nog het volgende toegevoegd. Allereerst gaat het er om inzicht te verkrijgen in de aard en omvang van seksueel misbruik van minderjarigen die waren of zijn toevertrouwd aan de zorg van instellingen en parochies binnen de R.K. Kerkprovincie. Toch wordt met dit onderzoek niet alleen een historische reconstructie beoogd. Het kwam immers op gang door de melding van mensen die aangaven in het verleden slachtoffer te zijn geworden van misbruik door r.k. priesters, religieuzen of lekenbroeders en daar nu nog steeds de negatieve gevolgen van ondervinden. Daarom zal een deel van het onderzoek zich ook richten op de zorg en hulp aan hen. Hierbij zal tevens aandacht worden geschonken aan het functioneren van de hulpverleningsinstantie "Hulp en Recht", die in 1995 door het Nederlandse episcopaat in het leven werd geroepen.

Het onderzoeksvoorstel treft u separaat aan. Nadat de onderzoeksagenda door de voorgestelde commissie is vastgesteld zal bij u een begroting worden ingediend.

Het voorgestelde onderzoek vereist gedegen wetenschappelijk handwerk. Tegen deze achtergrond stel ik u daarom voor om naast de voorzitter en een ambtelijk secretaris, in de onderzoekscommissie te benoemen:

Dr. N. Draijer, hoofddocent Trauma en Persoonlijkheid (VU-Medisch Centrum);

Mr. P. Kalbfleisch, voorzitter Raad van bestuur van de NMa; oud-rechter

Prof. dr. H.L.G.J. Merckelbach, hoogleraar psychologie (UM), lid van de KNAW

Prof. dr. M. E. Monteiro, hoogleraar geschiedenis van het Nederlands Katholicisme (RUN)

Prof. dr. ir. G.H. de Vries, raadslid WRR, hoogleraar Wetenschapsfilosofie (UvA)

Voor hun curriculum verwijs ik naar de bijlage bij deze brief. Met het bijgevoegde voorstel stemmen zij in. Ik stel voor de ambtelijk secretaris door de commissie te laten benoemen.

Voor het in mij gestelde vertrouwen zeg ik u dank.

Hoogachtend,